

Til Direktoratet for Byggkvalitet

post@dibk.no

15/1311 Høring nye energikrav til bygg

Ny TEK må ikke ta livet av laftebransjen

Med henvisning til høringsbrev av 16.02.2015 kommer her høringsuttalelse fra bransjeforeningen for norske tømmerhusprodusenter, Norsk Laft, som er en av høringsinstansene.

Norsk Laft er positive til regjeringens ambisjoner om å føre en offensiv klimapolitikk, som blant annet innebærer å redusere energiforbruket i byggsektoren. Norsk Laft er også positive til at man ønsker et enkelt og effektivt regelverk, slik det beskrives i høringsbrevet.

Høringsforslaget innebærer derimot vesentlige endringer av reglene for bruk av laftevegger, som Norsk Laft vil fraråde på det sterkeste. Dette er endringer som vil ha liten eller ingen effekt på energiforbruk og klimagassutslipp i byggsektoren, men det vil ha dramatiske konsekvenser for mange distriktsarbeidsplasser og den kompetansen på restaurering og bevaring av gamle bygg og byggetradisjoner, som laftebransjen representerer. Dersom den foreslåtte endringen gjennomføres med 8" laftevegger i stedet for 6" for hytter under 150m² samt at det blir krav om ekstra isolasjon for hytter over 150m² og bolighus, innebærer dette i praksis kroken på døra for mange av bedriftene i bransjen.

Vi vil henvise til et av innspillene som har kommet i høringsperioden, fra Sintef Byggforsk 25.03.2015: **«Endring = forkludring! Forbedringen bør være stor!»**. Av et samlet omfang på bygging av nye eneboliger i Norge på ca 8000 enheter pr år utgjør laftede boliger ca 50, dvs 0,6%. I tillegg utgjør ytterveggene ifølge Norsk Treteknisk Institutt 10-15% av boligens totale klimabelastning. Vi snakker derfor om «prosenter av promiller».

De reglene som ble etablert i TEK 10 er nå innarbeidet blant de kommunale saksbehandlerne og bedriftene. En endring vil derfor innebære en forkludring. Norsk Laft foreslår derfor at reglene for bygninger med laftede yttervegger, slik de er beskrevet i TEK 10 §14-6 ikke endres. Det kan derimot innføres en skjerping av U-verdikravene til vinduer, dører og gulv, i tråd med øvrige skjerpinger av energikravene i forskriften. U-verdikravet på vindu og dør kan skjerpes fra 1,4 og 1,6 i dag til 1,2. U-verdikravet på gulv mot grunn for fritidsboliger under 150 m² kan skjerpes fra 0,18 i dag til 0,15. En overgang til kun 8" tømmer vil derimot være uheldig. De vil bli vanskeligere å finne egnet tømmer og vi får en dårligere utnyttelse av tømmerressursen.

Vi mener at foreslåtte lekkasjetall på $3,0 \text{ h}^{-1}$ er noe strengt, da det er første gang det tas inn krav til tetthet for laftede bygg i forskriften. Vi foreslår at kravet settes på $4,5 \text{ h}^{-1}$, slik at det blir et oppnåelig nivå, og at man skaffer seg mer erfaring før en eventuell skjerping. Norsk Laft har i løpet av de siste årene jobbet målbevisst med utvikling av gode tekniske detalj-løsninger, som det er viktig at bransjen får tatt i bruk.

Norsk Laft har de siste årene brukt mye tid og ressurser på forskning og utvikling for å ha en kunnskapsplattform for videre utvikling av bransjen, og mener derfor det er godt faglig belegg for våre innspill. Vi har blant annet fått utført livsløpsanalyser der klimagassutslipp p.g.a. høyere energiforbruk til oppvarming ses i et livsløpsperspektiv. Resultatene av dette viser at en uisolert laftevegg kommer vesentlig bedre ut enn om man kun ser på varmetapet i driftsfasen. En laftekasse gir ifølge Norsk Treteknisk Institutt 50 % lavere klimagassutslipp enn yttervegger i bindingsverk. Tar man i tillegg med energigjenvinning av trevirket ved end-of-life og at et tømmerhus har lengre levetid enn et bindingsverkshus, så blir klimagassutslippene for en bolig i 8" tømmer på samme nivå som en bolig oppført i bindingsverk og i tråd med TEK 10.

En lignende analyse utført av Civitas for Riksantikvaren viser at samlede klimagassutslipp fra energi i drift og fra materialbruk blir lavere for et lafta bolighus enn et bindingsverkshus med passivhusnivå.

Nyere internasjonal forskning, som blant annet fremkommer i prosjektet WEEE, Wood – Energy, Emissions, Experience, viser i tillegg at tre holder på varme, i form av fuktighet. Denne hygrotermiske egenskapen angis som en forklaring på at trehus bruker mindre energi enn U-verdi beregningene skulle tilsi.

Vi vil også anføre at kravene i forskriften må peke framover. Dersom man om relativt få år skal oppnå et nullenerginivå, så er det viktig at det allerede nå etableres en forskrift som stimulerer til utvikling av «aktivhus» med lokal fangst og produksjon av fornybar energi. Norsk Laft anbefaler derfor at mulighetene som ligger i foreslått §14-5 punkt 3) utvides. Vi foreslår at rammekravet til energieffektivitet kan økes med inntil 30 kWh pr m² pr år i stedet for 10 kWh, mot at man kan dokumentere en fornybar energiproduksjon på minimum 9000 kWh per år på eiendommen i stedet for 3000 kWh. Tilsvarende forskrifter i Sverige og Finland setter krav til hvor mye energi bygget må tilføres, så det anbefales at også den norske forskriften åpner for lokal energifangst og –produksjon.

Til slutt vil vi understreke viktigheten av å fortsatt ha laftede hus og hytter som et alternativ i forhold til inneklima og helse. Et isolert bindingsverkshus er tett og man er prisgitt et fungerende ventilasjonsanlegg for å opprettholde et godt inneklima. Et laftet bygg består av naturmaterialer hvor fukt har mulighet til å vandre gjennom konstruksjonen uten at denne tar skade.

18.05.2015. For Norsk Laft

Håvard Belbo
Styreleder

Knut Tore Apeland
Nestleder

Gunnar Thue
Styremedlem

Steinar Skjerdingsstad
Styremedlem

Olav Straume
Styremedlem

Kontaktperson: Håvard Belbo, havard@kunnskapspark1.no, tlf +47 90 69 11 15